

ДО ПРОБЛЕМ ІНКЛЮЗИВНОЇ ОСВІТИ

Волинське видавництво «Терен» опублікувало колективну монографію «Інтегрований підхід до інклюзивної освіти осіб із порушеннями зору», присвячену 60-річчю утворення осередку Українського Товариства сліпих (УТОС) на Волині. Книга вийшла за сприяння науковців Східноєвропейського національного університету ім. Лесі Українки та Науково-методичної лабораторії з питань дидактичних технологій інклюзивного та інтегрованого навчання суб'єктів освіти з порушеннями зору Волинського обласного центру реабілітації інвалідів зору. Видання побачило світ за редакцією доктора педагогічних наук, завідувача кафедри комп'ютерних наук Луцького національного технічного університету, професора Юрія Тулашвілі. Серед авторів – голова правління Волинської ОО УТОС Юрій Симончук, професор Східноєвропейського НУ ім. Лесі Українки Ірина Кузава, доцент цього ж університету Людмила Стасюк, науковий співробітник Волинського обласного центру реабілітації інвалідів зору, доцент Надія Савчук і доцент кафедри педагогіки і психології Кременецької гуманітарно-педагогічної академії ім. Тараса Шевченка Володимир Терпелюк.

Публікація наукової праці здійснена за рекомендацією вченої ради ЧНУ ім. Лесі Українки. Роботу рецензували доктори педагогічних наук, професори І.М.Мельничук (Тернопільський національний медичний університет ім. І.Я.Горбачевського), І.В.Дмитрієва (Донбаський державний педагогічний університет) й А.В.Лякішева (ЧНУ ім. Лесі Українки).

Автори монографії зазначають, що нова парадигма гуманізації соціуму на засадах пріоритету становлення особистості шляхом активізації процесів соціалізації кожного члена суспільства розширює можливості для незрячих і слабозорих людей у виході на активні позиції в українському суспільстві. У книзі висвітлюються актуальні питання соціальної адаптації цієї категорії громадян через інклюзивну освіту, що має інтегративний характер і охоплює їх дошкільне і загальноосвітнє навчання та професійну підготовку. Науково обґрунтовано історико-філософські, психологічні та методичні аспекти запровадження інтегративного підходу до інклюзивної освіти осіб із порушеннями зору.

Матеріали монографії розкривають бачення авторами шляхів розвитку інклюзивної освіти в Україні, яке формувалось із врахуванням результатів досліджень, що проводилися з метою вивчення ролі рівносторонньої розвиваючої

освіти осіб, котрі потребують корекції фізичного і розумового розвитку для їх становлення як соціально активних, творчих членів суспільства. Слід зауважити, що це вже друге видання монографії, яка була опублікована у 2014 році під назвою «Напрями та перспективи інклюзивної освіти людей із порушеннями зору в українському освітньому просторі». Книга суттєво доопрацьована і розширена, містить новий змістовий і методичний матеріал. В ній подано майстер-класи, розроблені за навчально-розвивальними методиками авторів монографії.

Науковці відкривають вікно в історію створеної 60 років тому Волинської ліги незрячих з ініціативи самих людей із проблемами зору та за підтримки місцевих органів влади. Завдяки цьому люди з інвалідністю зору отримали змогу освоювати різні види діяльності у Луцькому спеціалізованому виробничому цеху, створювати сім'ї, виховувати дітей і насамперед почувати себе повноправними та повноцінними членами суспільства. У них зникало відчуття меншовартості, а приходило усвідомлення єдності з усіма секторами суспільного життя. В монографії обґрунтовується теза, згідно з якою цивілізоване суспільство може досягти вагомих результатів у своєму поступі лише з урахуванням потреб та інтересів конкретної людини, а ставлення до людей з особливими потребами є показником культурно-цивілізаційного рівня суспільства, більше того, виступає важливим виміром стану демократії, дотримання загальнолюдських прав і забезпечення свободи.

У першому розділі подано докладний огляд основних підходів до запровадження інклюзивного навчання в освітньому просторі, проведено аналіз нормативно-правових актів інтеграції людей з особливими потребами, висвітлено досвід організації спеціальної освіти та інклюзивного навчання осіб із порушеннями зору за кордоном. Аналіз історичного розвитку методології соціально-психологічної реабілітації людей із порушеннями зору у світлі тифлопедагогічних технологій дозволив авторам другого розділу обґрунтувати концепцію впровадження інтегративного підходу до інклюзивної освіти громадян з особливими потребами. Зокрема, йдеться про використання компенсаторних функцій мікропроцесорних пристроїв як для розширення можливостей доступу осіб із порушеннями зору до інформації, так і для застосування комп'ютерної техніки в якості спеціального технічного засобу у навчальній і трудовій діяльності таких людей. Дошкільна інклюзивна освіта дітей із психофізичними порушеннями

в її психолого-педагогічному аспекті склала зміст третього розділу монографії. У четвертому розділі здійснюється аналіз напрямків запровадження інклюзивного навчання дітей із порушеннями зору в загальноосвітній школі. Два заключні розділи видання присвячені розкриттю методології та висвітленню дидактичних підходів до комп'ютерної підготовки осіб із порушеннями зору й основ методики навчання в інклюзивному середовищі. Тут подаються матеріали із проведення майстер-класів, описуються різноманітні методичні розробки тренінгових занять, навіть готові сценарії.

Наш науковець, доцент кафедри педагогіки і психології Володимир Терпелюк розробляв проблематику інклюзивної освіти як одного з визначних чинників гуманістичного розвитку українського соціуму, аналізував особливості запровадження інклюзивного навчання осіб із порушеннями зору в загальноосвітній школі, висвітлював організацію роботи соціально-педагогічного інтерактивного театру в загальноосвітньому закладі в умовах інклюзії та запропонував комплекс дидактичного матеріалу для діяльності такого театру (психогімнастичні вправи, рольові ігри, спеціальні завдання, тренінги тощо).

Монографія збагачена добіркою важливих додатків, які розкривають порядок організації інклюзивного навчання у загальноосвітніх та вищих закладах освіти, надають рекомендації щодо психолого-педагогічного супроводу осіб з особливими освітніми потребами за основними типами порушень, щодо їх спеціалізованого технічного супроводу, а також пропонують окремі нормативні документи з питань інклюзивної освіти.

КРЕМЕНЕЦЬКА ОБЛАСНА ГУМАНІТАРНО-ПЕДАГОГІЧНА АКАДЕМІЯ ІМ. ТАРАСА ШЕВЧЕНКА

відповідно до Закону України «Про вищу освіту»

ОГОЛОШУЄ КОНКУРС

на заміщення вакантної посади
науково-педагогічного працівника:

1. Доцента кафедри української філології та суспільних дисциплін – 1;
2. Старшого викладача кафедри української філології та суспільних дисциплін – 1;
3. Професора кафедри теорії і методики трудового навчання та технологій – 1;
4. Доцента кафедри теорії і методики трудового навчання та технологій – 1;
5. Професора кафедри теорії і методики дошкільної та початкової освіти – 1;
6. Доцента кафедри теорії і методики дошкільної та початкової освіти – 2;
7. Завідувача кафедри педагогіки та психології – 1;
8. Доцента кафедри педагогіки та психології – 2;
9. Асистента кафедри спортивних ігор та туризму – 1;
10. Доцента кафедри теоретико-методичних основ фізичного виховання – 2;
11. Старшого викладача кафедри мистецьких дисциплін та методики їх викладання – 4.

Перелік документів, які подають на ім'я ректора академії: заява, список наукових праць і винаходів; документи, які підтверджують підвищення кваліфікації протягом останніх п'яти років (дипломи, сертифікати, свідоцтва, інші передбачені законодавством України документи); письмовий звіт за попередній період про наукову, навчальну, методичну, організаційну роботу.

Претенденти, які не працюють в академії, крім заяви, подають особовий листок з обліку кадрів (засвідчений за попереднім місцем роботи); 2 фотокартки розміром 4x6 см, автобіографію; копії документів про повну вищу освіту, науковий ступінь, вчене звання, засвідчені в установленому порядку; копію паспорта громадянина України (стор. 1, 2 і 11); копію трудової книжки, засвідчену кадровою службою за основним місцем роботи із зазначенням дати засвідчення; список наукових праць і винаходів та інші документи, які свідчать про професійні якості претендента.

Термін подання документів на участь у конкурсі – 30 днів від дня опублікування оголошення у пресі (газета «Замок») та офіційному веб-сайті навчального закладу.

Документи подаються у відділ кадрів академії за адресою: вул. Ліцейна, 1, м. Кременець, 47003.

Телефон для довідок: (03546) 2-19-91, 2-24-15.

НОВЕ СЛОВО ВЧИТЕЛЯ

Підготовка педагогів-філологів, особливо вчителів іноземної мови, неможлива без залучення майбутніх фахівців до активної аналітико-пошукової діяльності, бо саме вона забезпечує такий важливий складник філологічної підготовки, як оволодіння методикою роботи з лінгвістичним матеріалом. З метою включення студентів до наукової творчості, формування у них навиків аналітичного мислення та озброєння необхідними навиками дослідження мовно-літературних текстів різних жанрів і напрямків науковці кафедри іноземних мов і методики їх викладання організували науково-дослідну лабораторію «Сучасні тенденції у лінгводидактиці та дослідженні дискурсу». Результати досліджень членів лабораторії публікуються у науковому часописі «Verba magistri» («Слово вчителя»), редакційну колегію якого очолює кандидат філологічних наук, доцент кафедри Тетяна Семегін. З нею співпрацюють доценти Наталія Воронцова, Оріся Марунько, Денис Чик, Ольга Чик і доценти кафедри Наталія Янусь та Інна Клак. Технічний редактор видання – працівник мультимедійного центру гуманітарно-технологічного факультету Марія Грохольська.

Нещодавно вийшов друком другий випуск часопису «Verba magistri», на сторінках якого 36 студентів і магістрантів досліджують літературознавчі проблеми, загальнотеоретичні питання філологічної науки та конкретну методологічну проблематику англійської та німецької мов.

Загальнотеоретичні акценти зробили Юлія Артишук (граматикалізація та лексикалізація у науковому дискурсі), Світлана де Віта (поняття «термін» у сучасному мовознавстві), Іванна Додчук (концепт комунікації та його лінгводидактичне застосування), Васирина Загороднічок (категорія модальності у мовах світу), Ірина Рабош (мовні фактори формування вторинної мовної особистості), Наталія Павлюк (особливості німецьких власних назв як лінгвістичної категорії) і Мар'яна Томків (дослідження мовної економії у мовознавстві).

Літературознавчу проблематику висвітлюють Мар'яна Войтюк (особливості перекладу емоційно забарвленої лексики у романі Шарлотти Бронте «Джейн Ейр»), Катерина Овчаренко (мовна репрезентація концепту Patience в англійському фольклорі), Ольга Волоско (життєвий світ британця у фразеологізмах з етнокультурним компонентом), Михайло Панчук (топос і філософія осені у збірці Івана Франка «Зів'яле листя»), Інна Сказко (комплімент як концепція

ввічливості в романах В.С.Моема та Дж.Остен), Ірина Станіславчук (концепт містерії у британському преромантичному романі), Ірина Ульячак (презентація концепту любові в романах Н.Спаркса) й Алла Якимчук (сленг на сторінках інтернет-видань).

Теоретичні питання англійської лінгвістики стосувалися мовної картини світу в національній лінгвокультурі (Надія Захарчук), стилістичної функції звуконаслідувальних слів (Наталія Літвінчук), функціонування біблієзмів у ЗМІ (Наталія Лішук), семантичних і невербальних складових у соціальних мережах (Ірина Петричук), структури та вербалізації конкретних тематичних концептів (Мирослава Пономаренко), особливостей англійського політичного дискурсу (Христіна Рослик). У німецькій лінгвістиці автори досліджували вербальне та невербальне заперечення (Вікторія Бистрицька), фразеологізми із власним іменем (Оксана Бугай), функціонування фразеологізмів з антонімічним компонентом (Юлія Захарчук), градуїровані утворення у німецьких та українських текстах (Тетяна Козяр).

Особливу увагу юних дослідників привернула методологічна проблематика. Їх, зокрема, зацікавили «Роль і значення лексико-граматичної компетенції у вивченні англійської мови» (Оксана Босак), «Концептуальне поле «вік людини» і засоби його вербалізації в англійській мові» (Марія Гузик), «Вигук як лінгвістична категорія: класифікація вигуків сучасної англійської мови» (Юлія Ковгар), «Методичні основи навчання монологічного мовлення на уроках англійської мови в ЗОШ: психолого-педагогічний аспект» (Віта Копач), «Лінгвальна репрезентація статі в англійських медійних текстах» (Тетяна Яблонська), «Методика вивчення ідіоматичних одиниць на уроках англійської мови в ЗОШ» (Надія Товкач). Майбутні вчителі німецької мови зосередились на питаннях «Модифікаційні процеси приголосних у сучасній німецькій мові» (Віта Денисюк), «Особливості використання емпатичних граматичних конструкцій у німецькій мові» (Анастасія Ковалевич), «Шляхи формування лексичної компетенції учнів на уроках німецької мови» (Тетяна Мінчук), «Грамотичні індикатори ввічливості у сучасній німецькій мові» (Тетяна Падальчук), «Особливості запозичень-англіцизмів у німецькій мові» (Аліна Суль).

Редакційна колегія часопису «Verba magistri» працює з юними авторами у напрямку розширення тематики й урізноманітнення форм і засобів науково-аналітичного пошуку у сфері іншомовної лінгвістики.

(За матеріалами наукової частини академії)